

Izhaja vsaki dan: 10

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.

Pasmišne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. zvečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Rusko-japonska vojna.

(Brzojavne vesti).

Francozki nacionalisti in Kuropatkin.

PARIZ 20. Nacionalisti so zelo nevoljni radi nemilostnega odziva Kuropatkin. Isti tudi nadalje smatrajo Kuropatkin za najspretnejega ruskega generala.

Japonska torpedovka pogreznjena.

LONDON 20. »Daily Telegraph« poroča iz Jokohame od 19. t. m., da so Japonci izgubili med viharjem na obali Iado-Kitajske eno uničevalko torpedov.

Ogledi konj.

PETROGRAD 20. Povodom mobilizacije nekaterih vojnih oddelkov odreja carski ukaz, da se ima v 22 gubernijskih okrožjih, ki spadajo k vojaškim okrajem Odesa, Varšava in Moskva, vsi ogledi konj.

Podmorski čolni za Vladivostok.

PARIZ 20. List »Matin« poroča iz Londona, da je dospelo v Vladivostok deset podmorskih čolnov tipa »Holland«, ki so bili vkresani na ladje na Francozskem posredovanjem ruskih podanikov.

Cesar Viljem v Tangerju.

LONDON 20. »Standard« poroča iz Tangerja: Uradno je objavljeno, da pride cesar Viljem dne 31. marca predpoludne v Tanger, kjer ga bodo v imenu sultana pozdravili marokanski dostojanstveniki.

General Kuropatkin.

PARIZ 20. Tukajšnja izdaja »New-York-Herald« poroča iz Petrograda, da je general Kuropatkin prošil, da sme ostati na bojišču, ker zamore še služiti domovini, toda njegova prošnja je bila odklonjena.

Poročilo generala Lineviča.

PETROGRAD 20. General Linevič je sporočil sinoči ob 9. uri zvečer: Glasom poročila poveljnika druge armade se ni bilo danes nikakega boja. Od prve in druge armade ni nikakega poročila. Inspiciral sem čete, ki so došle iz Rusije, njihovo razpoloženje je izvrstno zdravstveno stanje dobro.

Ruska mobilizacija.

BEROLIN 20. »Berliner Tageblatt« poroča iz Petrograda: Gotovo je, da se mobilizuje šest vojnih zborov. V Mandžurijo pojde tudi nekoliko divizij donskih kozakov. Iz vseh vojaških okrajev prihajajo na vojno ministerstvo prošnje, v katerih prosijo častniki, naj se jih odpošlje v Mandžurijo.

BEROLIN 20. »Voss. Zeitung« poroča iz Petrograda: Od 400.000 mož, ki se imajo mobilizovati, jih je 150.000 že pripravnih ter se že od januarja vežbajo v orožju. Ostali bodo pozvani pod orožje meseca marca, maja in junija.

PODLISTEK.

159

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. Ož.

— Še ni pomoči! je zaklical stari so-sedu, udari v imenu božjem! Držite se ljudje. Še trenotek! Še trenotek!

Grga se je potisnil na vrh, sekal, klat. Križar za križarjem je padal mrtev.

Samo pest jih je še.

— Zmaga! je zaklical Grga, držeči v vis glavo mladega križarja.

— Zmaga! je zaklicala četa in se usula besno niz brdo ter pokrila nasip.

— Oj, razsekajte branišče! je zapovedal Grga, da bodo mogli konjeniki notri.

In gruča je začela rušiti, paliti branik.

— Nasaj za mano! je zagrmel stari križar, da ne poginemo vsi! Za menoj. Bojevalje se se je umikala črna četa od nasipa nazaj v Kapitelj!

Japonci severno od Tielina.

TOKIO 20. (Uradno.) Oddelek japonskih čet je sasedel Kaljusa 20 milj severno od Tielina. Sovražnik je poskušal protinapade, a bil je odbit. Sovražnik je zažgal mostove na mandarinski cesti južno od Kaljuana ter je porušil del železniškega mostu. Blizu Mukdena je bilo rajdenih mnogo zakopanih ruskih topov.

General Kuropatkin poveljnik prve armade.

PETROGRAD 20. Od merodajne strani se poroča, da je Kuropatkin imenovan poveljnikom prve armade.

Dogodki v Rusiji.

BORISOV 20. Od tukaj sta odšla dva eskadrona dragoncev v vasi Beresirov v okrožju Egumen in Kodanov v okrožju Minsk. Kakor se govori, so nastali med židovskim prebivalstvom v Beresirovu nemiri pri čemer sta bila ubita policijski mojster in en vsaki redar.

Ogrska kriza.

BUDIMPEŠTA 20. »Budimpeštanska korespondenca« poroča: »Ministerski predsednik grof Tisa je bil danes ob 9. uri predpoludne vsprejet od cesarja v polurni avdijenci. Ob 1. uri popoldne pride pred cesarja grof Andrássy.

BUDIMPEŠTA 20. (Ogr. kor. biro) Cesar je vsprejel danes ob 1. uri popoldne grofa Julija Andrássyja v avdijenci, ki je trajala eno uro.

BUDIMPEŠTA 20. (Ogr. kor. biro) Grof Julij Andrássy se je o današnji avdijenci izrazil, da se ni danes še ničesar odločilo. Cesar vstraja na dosedanem stališču on, Andrássy vstraja istotako na svojem dosedanem stališču.

Grof Julij Andrássy stopi z voditelji opozicijskih strank v dotiko ter jim priobči izid današnje avdijence. Grof Julij Andrássy zaprosi potem za novo avdijenco. Da bi bile druge osebe pozvane na avdijenco, ni grofu Andrássyju ničesar znano.

Brzojavne vesti.

Minister Schönaich.

DUNAJ 20. Minister za deželno brambo FZM. Schönaich je dospel danes iz Jožefovega zopet na Dunaj.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 20. Državni zbor je vsprejel v drugem čitanju zakonski načrt glede povišanja vojne moči, kakor jo je predložila komisija, proti glasom socialnih demokratov, svobodnomislelne židovske stranke in Poljakov. Potem je državni zbor v drugi razpravi vsprejel predloge glede zakonske določitve dveletnega službovanja.

— Tja! Tja! k lesenim hiš! je zaklical Grga svoji gruči, pokazavši s pratom na Lancelotovo hišo, kamor so se vlekli križarji.

— Odprite! je zaklical stari udarši z ročajem sablje ob vrata.

Vrata so se odprla in zopet hitro zaprla.

— Kakor vam je živi Bog, je zarotil stari križarske brate, ta vrata mi branite, samo ta vrata! Izpolniti mi je zaobljubo. Prišezam vam pri živem Bogu, da se povrnem. Samo ta vrata!

— Poletel je preko dvorišča v kanoniški dvor, hitel skokoma preko stopnic, pal v prvo sobo, se zaletel v drugo — tu je klečala Angelija, moleča pred božjo poročno.

— Angelija! V imenu božjem! Še si tu? Zakaj nisi bežala, kakor sem ti rekel.

— Gospod Lancelot mi je govoril, da sem tu sigurna, naj se ne maknem, dokler ne pride on. Neprijatelj da udari od druge strani.

— Lancelot! Lancelot! Uh! Zakaj me nisi slušala? udaril se je stari s pestjo ob

† Minister Hammerstein.

BEROLIN 20. Minister notranjih stvari baron Hammerstein je umrl danes popoldne za srčno slabostjo.

Parizki municipalni svet.

PARIZ 20. Radikalni socialist Brousse je bil proti nacionalistu Escudier izvoljen predsednikom municipalnega sveta.

Vseučiliščno vprašanje.

(Spisal dr. H. Tuma.)

Svoječasno sem opozarjal slavno uredništvo na članek profesorja Ett. de Toni, ki je v šte. 325, dne 25. novembra 1904. lista »Gazetta di Venezia« pisal tako le:

»Govori se o zvezi med Italijani in Slovani, da se doseže skupni ideal. No, treba je pripomniti, da s tem presplošnim »Slovan« se ne more govoriti o narodu, ampak le o plemenu, ki se daja pripodabljati z latinskimi, ki obsega v sebi ljudstva, ki govore razne jezike, imajo različne interese, mnogokrat nasprotno med seboj. Slovani so Rusi in Poljaki, ki niso imeli nikdar posebnih simpatij do drugih; in isto velja o Srbih in Bolgarih, ki so sedaj sicer v miru, ali so se nedolgo temu sporekli do do-brega«.

»Avstrijsko-ogrsko cesarstvo obsega razne slovanske narodnosti, od katerih sta dve v tesnih odnosih z Italijani. To so Slovenci na Kranjskem, v izhodnih Friulih in v goranji Istri, Srbi-Hrvatje, raztreseni po ostali Istri, v Liburniji in Dalmaciji. Ti zadnji odpravljajo lahko, ako hočejo, svoje študije v lastnem jeziku, okoristivši se hrvaškega vseučilišča v Zagrebu. Slovenci niso pa sedaj ničesar dosegli, marveč so v veliko slabšem položaju nego Italijani, ki so imeli do zadnjih let vsaj paralelne tečaje, dočim se mora Slovenec, ki hoče postati doktor, učiti ali nemški ali hrvaški. Že leta sedem zahtevajo Slovenci vseučilišče ter so za to odločili kakor najbolj prikladno mesto Ljubljano. No, vlada je našla finančne težkoče; v resnici dela ista na to, da se stvar odlašja v svrhu, da se to narodnost ponemči, kakor se je to že posrežilo deloma na Štajerskem, na Koroškem in deloma tudi na Kranjskem v ozemlju Koroškega. Na to so se obrnili Slovenci do Italijanov, rekoč: »Po številu se bližate vi milijonu; mi presegamo to množico za dobro tretjino. Vendar vam hočemo dati prednost ter braniti stvar tržaške univerze in smo pripravljeni vabiti v to tudi naše sorodnike Hrvatje, Čehi, Poljaki in Maloruse, tako, da bomo imeli v državnem zboru znatno številno moč, ali — do ut des. Ta zveza, umeje se, ne more biti samo na vašo korist in nas pušiti praznih rok, ker se nobena zveza ne sklepa pod takimi pogoji. Dokler vlada ne misli dati nam narodne univerze, kličemo po Vaši pomoči, da se ustanove slovenske paralele v Trstu«.

želo. Pojdi, beži! Premagani smo! Le malo časa je še. Kmetje naskakujejo hišo. Ali ne čuješ, kako kriče dalje pred hišo. Beži za hišo preko vrtov dalje!

— Beži! V božjem imenu! je šepnila stari deklica. In že je hotela slediti staremu, ki jo je bil prijel za roko, ali spomnila se je na nekaj. Čakaj! Ta kip božje porodnice! Moram ga nesti seboj, moram.

Deklica je skočila, snela kip in se za-tekla, ali v ta hip se je čulo, kako pokajo dvoriščna vrata. V krik kmetov se je mešalo stokanje zadnjih umirajočih križarjev, kakor reka se je usula gruča kmetov v hišo. Po stopnjicah šuti je bilo skoke.

— Prekasno! je zaupil stari v obupnem joku. Angelija, jaz te bom branil. Tu je okao, spusti se, jaz ostanem tu.

Križar je prijel za meč, razširil nogi in se postavil na prag druge sobe, deklica pa je napravila eden, dva koraka, a potem je klonila na kolena, držeča pred seboj liko božje porodnice kakor ščit. Na sobo je navalil Grga, dvigajoči golo sabljo.

»Zbog tega predloga so se spočetka ježili lasje maršikom, ker že se je balo napada Slovanstva na plemenito italijansko mesto. Ali Slovenci so odgovorili: »Ravno te dni smešili ste inomoške fanatike, ki so se bali, da bi par sto italijanskih dijakov raznarodili vaše mesto. Dobro, poslužimo se mi sedaj istega razloga. Ali se res bojite da bi 200 ali 300 mladih ljudi poslovenilo italijansko mesto, ki šteje tisoče prebivalcev? Zgodi se najbrže nasprotno: ti dijaki, ko pridejo iz šole domov, bodo umeli, da morajo govoriti italijanski, ako bodo hoteli jesti, piti, spati, oblačiti in čistiti se, kajti ne pek, ne krčmar, ne gostilničar, ne krojač, ne čistilec čevljev, ne umejo njih jezika. Izhajalo bo iz tega, da se na slovenskih gimnazijah napravijo paralele italijanskim jezikom v to, da se bo mogel dijak, ki bo hotel nadaljevati više študije v tujem mestu, s tujim jezikom tudi orijentirati. Tako se oni navadijo poznavati in ljubiti italijanski jezik in omiko. Najboljši dokaz za to imamo v številnih italijanskih patrijotih, ki izhajajo iz slovenskih družin, kar pričajo še vedno njih priimki (nikakor pa ne teh pomešati s tako zvanimi domoljubi-lizuni). Sicer pa, ako vas paralele motijo, rešite se jih v najkrajšem času ne na nasilen in barbarski način, ki ga je vporabila inomoška dijaščina, marveč, da združite svoje poslanec za zahtevo univerze v Ljubljani. Kakor hitro ugotovi vlada tej zahtevi, potem se slovenske paralele odstranijo iz Trsta, kakor se odstranijo one v Inomestu, ko se ustanovi italijanska univerza v Trstu«.

»To so več ali manje razlogi, na katere se sklicujejo zastopniki slovenske strani; nepristranski čitatelj pa naj jih prouči brez predsodkov. Vsekako smo mi Italijani v kraljevini poklicani, da donesemo h temu vprašanju bolj mirno in resno besedo, nego naši bratje onkraj meje«.

(Pride še.)

O položaju Rusije s posebnim ozirom na namerjane reforme.

(Glej »Edinost« št. 57. od 26. februarja.)

Tam, kjer pravi Struve, sklicevaje se na izjavo konservativnega kneza Trubeckoj, da je današnje gibanje na Ruskem popolna revolucija, da si moremo torej predstavljati kako misli rusko ljudstvo o potrebi omejitve avtokratične sile, pripomnili smo bili, da to menenje publicista ne odgovarja popolnoma duševnemu stanju ruskega naroda. Članek Struje je bil pisan pred izgredi na Ruskem. Danes pa, po izgredih, moremo vsakomur, ki trdi, da je bila to popolna revolucija ruskega naroda, reči, da tendenciozno zavija. Ako bi bilo v ruskem narodu razpoloženja za revolucijo, imel je isti sedaj pač ugodno priliko, da bi dal duška svojemu

— Zunaj se je čul Grgin glas.

— Grabite! Plenite! je kričal kmetom, ali nikdo ne pridi za menoj!

— Sedaj je udrl v sobo s sabljo v roki. Zapazil je križarja, stresel se in zopet zaklical:

— Kje je deklica? Kje je deklica?

— Na stran zločince! je zakričal stari, pritegnivši meč k sebi.

— Deklico mi daj, a ti pojde za glavo, je divjal Grga.

— Vzemij jo, vrag, je odgovoril stari, odbivši Grgin udarec.

Sablji sta zasejali navskriž kakor kači in se kresnili. Že je Grga ošinil starca, in poslednjemu se je vtila kri po obrazu. Ali stari križar je stal in sledil z očmi srditežu, odbijal ga z mečem in ni se maknil niti za las. Sedaj so se mu stresle brke, potegnili ter zadel Grgo o jstro v levo ramo. Grga se je umaknil, zaškripal, spustil glavo, naperil meč, da bi zopet navalil besno. Sedaj pa je zavnela od zunaj trobenta. Grga se je stresel, prikočil k oknu, se prijel za glavo in izvalil oči. Ves život se mu je tresel.

baje revolucionarnemu mišljenju. Ali, kaj smo videli? Nič več, nego ono, kar se dogaja slično v vseh državah. Priprosti, neuki delavci, katerih razburljiva duša je kakor ustvarjena za socialne prekucije, počeli so stavkati vsled podpihovanja nekaterih nerazsodnih, ali morda celo podkupljenih oseb. Ruski mužik pa, ki tvori skoraj 90% ruskega prebivalstva, ta je ostal popolnoma miren! Kje je torej tista splošna ustaja in namišljene posledice, da se ruska država nahaja v razsulu, kakor so škodoželjno poročale in še poročajo Slovanom sovražne novine?!

O notranjem političnem položaju Rusije nam podaja velezanimivo sliko državnozbornski poslanec dr. Kramar, ki se neprestano in intenzivno bavi z dogodki v tej veliki državi.

Ruskemu mužiku, pravi, ki ne pozna druge volje, nego voljo carja, ki mu je samodržno carstvo nekaj več nego pa stoletna tradicija, ki mu je to že skoraj religiozna institucija, hočejo vespiti od današnje do jutri pojma, da od sedaj naprej bo obstojala poleg moči carjeve še ena druga moč enake veljave, da, v slučaju uvedanja prave konstitucije celo večja moč, volja ruskega parlamenta, katerega členi bodo ljudje, ki jih bo volil on, — mužik. Na vse zadnje napravi se lahko tudi ta poskus. Rusi sami so to že poskusili v Bolgariji. Ubogemu raji, ki je še včeraj ječal v sužnosti, dali so moderna parlament. Vsepihi so bili temu primerni. O tem nam podajajo jasen dokaz vlada Stambulov in poskusi sedanjih knezov v različnih političnih smereh, za katere je vlada vedno dobivala večino na volitvah. Bili Rusija s takimi poskusi kaj pridobila?

Resnica je, da je ruska inteligenca drugačna, nego je bila bolgarska, ki je črpila svoja znanja na vseh vetrovih sveta in je imela radi tega ravno tako različnobarvna prepričanja. Ruska inteligenca je pokazala svoje sposobnost, kjer jej je bila dana svoboda in ne dvomim niti malo, — pravi dr. Kramar — da bi svoje dolžnosti popolnoma spoštovala, ako bi se jej dala možnost za neovirano delovanje. No, jaz se ne obotavljam in ne bojim povedati, da ista, ne glede na njeno intelektualno razvitost, ki je veliko večja, nego se večkrat misli, trpi po svoji veliki večini na neki specifično ruski posebnosti. Ona se pušča jako lahko zavajati, ne pozna kompromisov, brez katerih ni možna prava državna politika, ampak hodi v svojih tedbah do skrajnosti, ki jo izvaja do konca brez vsega obzira. Liberalizem se je moral razviti na Ruskem v nihilizem, konservativizem pa črpati v najbrezobzirnejši policijski sistem, ker je eno in drugo logična posledica in ker je narava Rusov taka, da se ne boji posledic. To je ona tajnost nenavadnega čara v istini velike ruske naravi. Ampak v državnem življenju je ta prednost pomenljiva.

Morda bi se dalo to najbolje pojasniti s primerom. Ako bi se danes prepustilo ruski inteligenca na glasovanje, da-li naj se sklene mir z Japonsko pod kakršnimi koli pogoji, izrekel bi se za to več del iste, da-li bi tako početje pomenjalo neverjetno ponižanje Rusije, izgubo prestiža ne-le v Aziji, ampak tudi v Evropi in tako brezobzirno samopriiznanje lastne slabote, da bi tak mir ne bil nič drugega nego začetek novih vojen, bodi, da se Rusiji vzpostavi stalšče, davajoče ugled, bodi, ker bi imel vsakdo poguma napadati kolosa »z ilustnimi nogami«. In danes, ko je bolj nego kedaj koli potrebno zbrati vse svoje moči, da se končno premeni položaj na bojnem polju, vodi ruska inteligenca delavstvo na ustanek!! To jej morda prinese entuzijastično pohvalo od strani inozemstva, ali z ruskega stališča je tako početje neodpusten greh.

Kedor je patno čital izvajanja Struveta je v pisatelju lahko zasledil vsega iz-mej one ruske inteligenca, kakoršno nam predstavlja dr. Kramar.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 20. marca 1905.

Zasno izborna strokovnjaško pero v praški »Politiki« prinese članek o bivšem vrhnem poveljniku ruske armade v Mandžuriji, v katerem izreka povsem slično sodbo o strategiji in vrlnih Kuropatkinovih, kakor jo je priobčil naš strokovnjaški sotrudenik v številki od minole nedele. Avtor opozarja na besede, ki jih je Kuropatkin izustil že pred svojim odhodom na bojišče: Potrpljenje,

potrpljenje in zopet potrpljenje. Kuropatkin se je pač zavedal velikih težav, ki mu jih je premagati. Vsa ruska sila v vzhodni Aziji ni tako rekoč nič pomnila, ker je zadoščala k večjemu za varovanje edine zvezne črte z domovino, in pa za zasedenje — in še to le za silo — trdnjave portarturske, ki pa tudi ni bila pripravljena za vojno. In Kuropatkin je opravičil vse nade, ki so se stavile vanj glede zbiranja ruske vojske in preskrbljenja iste z vsemi potrebščinami. Ali ni mu bilo dano, da bi bil to vojsko vodil do zmage. Ali če se uvažuje že omenjeno stanje ruske vojske početkom vojne, mu ni smeti ničesar čitati radi tega. Poraz pri Mukdenu je le dokazom, kako na mestu je bila prejšnja, vsaki odločitvi izogibajoča se strategija Kuropatkinova, prikrojena primerno posebnostim tega bojišča. Avtor v »Politiki« povdarja izlasti isto okolnost, ki jo je posebno naglašal tudi naš sotrudenik, da se namreč japonska vojska more opirati neposredno na lastno narodno silo in je mogla dosedaj vedno hitro nadomestiti svoje izgube in preskrbljevati vojsko z vsem potrebnim, dočim pa more Rusija računati vedno le na tista sredstva, ki so istodobno na razpolago v vzhodni Aziji. Ruski vojskovodja sploh ni smel drugače postopati nego je postopal Kuropatkin: nobena vabljenja »zmaga« ga ni smela zavesti, da bi se izneveril principu izogibanja vsaki odločitvi dotlej, dokler ne bo ruska vojska tako močna in številna, da jej ne bo treba več računati na ojačenja iz domovine. O taki taktiki ne more ruska vojska izgubiti nič drugega nego na prostoru, a tega je dovolj, in mora biti Rusom le v prilog, čim bolj se Japonci oddaljujejo od svoje baze, ker bodo morali trošiti vedno več svojih sil za varovanje svojih zvez.

Tudi sin grofa Tolstega pritrja taki strategiji. Omenili smo že, da se je sin Tolstega v listu »Novoje Vremja« odločno izrekel za nadaljevanje vojne. A v rečenem članku pravi v polnim prepričanjem, da se ruska armada mora držati sistema umikanja, da se mora vedno povečavati in bližati domačim tlem (sibirski meji) kjer naj pokaže Japoncem, da imajo tudi njihove zmage svoje meje. Rusi naj hlabro in do konca fruktificirajo svoje sile in tam bodo gotovo gledali svoje vpehe.

Naravno je torej, da je tako nenadno odpozvanje močja s tolikimi vrtnami vzbudilo veliko nezadovoljstvo, a med njegovimi častniki naravnost osupnenje. Nikdo si ne mora prav tolažiti, zakaj in kako je to prišlo. Iz neke brzoglavke iz Pariza doznajemo o zgodovini tega odpozvanja nastopno:

»E ho da Paris« poroča iz Petrograda: V kronskem svetu, ki se je vršil v Carskem selu pod predsedništvom carjevim, prišlo je do nastopnega prizora: Navzoči generali so imeli nalog, da se posvetujejo izključno o sredstvih in o načinu glede nadaljevanja vojne. Na glavni seji je sam car povzel besedo ter izjavil: Gospoda moja, general Kuropatkin je moralno pobit, toda v sedanjem trenutku ima njegov ugled dvojno veljavo, kajti še le sedaj spoznam velike usluge, ki mi jih je storil v vojni. Kuropatkin mi je podal svojo demisijo. Pozabite na njegovo nesrečo in mialite le na njegove velike vrline. Dovolj vam, da pričnete takoj posvetovanje, naj Kuropatkin še obdrži vrhno povelje ali ne. Vsi generali so bili po tem govoru carjevem ganjeni.

Prvi je pričel govoriti general Drago mirov, je opisal zadnje operacije Kuropatkinove in je končno predlagal, naj se Kuropatkin odpokliče. Tem izvajanjem so se pridružili drugi generali, naker je bilo z vsemi proti trem glasom sklenjeno, da se Kuropatkin odpokliče.

Vrhni poveljnik general Linevič.

Novoimenovani vrhni poveljnik ruske armade v Mandžuriji, general Linevič, izhaja iz neke znane poljske katoliške rodbine iz Galicije. Sestra generalova, Tereza, je opatica samostana Presv. Srca v Lvovu. Mlajši brat generalov je živel kakor advokat v Krakovu, kjer je pred leti umrl. Staro pleme Linevičev je imelo posestva v sedanji guberniji volbinski in čraigovski. Oče generalov je bil ruski polkovnik. Ko je bil isti v garaiziji v Dvopatu, se je bil neki njegov podložnik pregrešil ter je izginil. Sumničilo se je tudi polkovnika, valed česar si je ta vzel življenje. Kmalo po njegovi smrti so pa begunce vjeli, ki je tudi vse priznal. Mrtvi polkovnik je bil popolnoma rehabilitiran. Ruska vlada je po njegovi tragični smrti

prevzela vzgojo njegovih otrok na državne stroške.

Sedanji vrhni poveljnik v Mandžuriji je izvršil z odliko kadetne šole. Prvih bojev se je udeležil leta 1859. na Kavkazu, kjer se je odlikoval. Zasedel je bil neko sovražno gorsko vas ter pokazal o tem veliko spretnost. V rusko-turški vojni se je ponovno odlikoval, valed česar je bil odlikovan z Jurjevim redom ter je prejel v dar zlato sabljo. Po vojni je Linevič prevzel poveljstvo nad drugo zakašpijsko brigado strelcev. Od leta 1895. do 1900. je bil Linevič vrhni poveljnik južno-usurških čet, kjer je bil obče priljubljen. Leta 1900. je postal Linevič poveljnik prvega zasibirskega armadnega zbora. Tukaj se je izredno odlikoval. Ko je gibanje boksejev v Kitajski doseglo vrhunec ter so bila inozemska odposlanstva v Peking v nevarnosti in se je tudi angleški admiral Sejmour nahajal v kritičnem položaju, je general Linevič na čelu zbora mednarodnih čet marširal proti Peking, vspel s svojo ekspedicijo ter rešil oblegovana poslanstva. Interesantno je, da je po zavzetju Pekinga, Lineviču prvi čestital mikado, ki je Lineviču podelil tudi najvišji japonski red »vzhajajočega solnca«. Car mu je podelil vsled tega visok red ter ga imenoval za generala pehote. Leta 1903. je postal Linevič vrhni poveljnik čet in hetman kozakov v vojaškem okraju amurskem. Na tem novem mestu je zelo povzdignil vojaško sposobnost amurskih čet. V Mandžuriji imenuje Linevič »mandžurskim volkom«, toda njegovi vojaki ga ljubijo, ker je za vojaštvo vedno po očetovsko skrbel. Linevič je minolega meseca oktobra, ko se je ruska armada razdelila v dva dela ter se postavila tudi tretja armada, prevzel poveljništvo levega ruskega krila, ki je stalo nasproti Kurokiju. V bitki pri Mukdenu se je Linevič boril proti Kurckiju in Kamimuri, ki sta ga potisnila čez reko Hunho v gorovje Kamalin, iz katerega pa je v največje splošno presenečenje vseh, ki so mislili, da je njegova armada popolnoma uničena, prišel v razmerno lepem redu kmalu zopet do Tielinga. Načelnik generalnega štaba Lineviča, Čarki-jevič, je bil prej generalni kvartir-mojster v štabu Kuropatkinovem.

Preosnova ministerstva Gautschevega?

»Konservative Korrespondenz« piše, da je dobila od dobro poučene strani zahtilo, da je brez pomena vse sedanje razpravljanje o preosnovi ministerstva, kajti v sedanjem hipu da se ne more misliti na kako spremembo oseb ali scenerije. K večjemu da gre za kako posamično spremembo. Čehi bi Čehi zahtevali sedaj poleg ministra rojaka še kako drugo zastopstvo v ministerstvu, bilo bi to prenasgljenje, ki bi se masčevalo v kratkem času. Modri jezdeci ne stopajo v sedlo, dokler niso gotovi, da bodo sedeli tam tako trdno, da jih ne vrže doli. Te gotovosti pa da ni še. Če bi prišlo do tega, da Čehi dobe še kak portfelj, mogoč bi biti to le oni financ. Ali ob sedanjih razmerah, ko bo trebalo zahtevati vizoke kredite za vojsko, se bo lahko najti politika, ki bi bil pripravljen začeti svoje poslovanje z zastopanjem takih nepopularnih zahtev. Če pa nimajo posebno veliko takih mož, ki bi bili po svoji naobrazbi, svojem izkustvu, svojem značaju, sosebno po svoji nezavisnosti in nesebičnosti usposobljeni, da sede v svetovalstvu kronc. Zato morajo štediti s takimi možmi in gledati, da se ne obrabijo predčasno. Ako se uvažuje vse to sine ira et studio, moramo priti — pravi rečen vir — do spoznanja, da še ni dozorel čas za parlamentariziranje kabineta.

Drobne politične vesti.

Bolgarski knez Ferdinand biva sedaj v Mentone ter ostane tamkaj, kakor poročajo iz Sofije, do konca tega meseca.

Upokojenje generalnih inšpektorjev čet. »Polit. Corr.« poroča, da stopita še pred 1. majem v pokoj oba inšpektorja čet, FZM Viljem baron Reinliader in FZM Waldstätten. Prvi je generalni inšpektor čet od meseca marca 1895, ko se je uvedla institucija generalnih nadzornih čet, drugi je pa v tej službi od leta 1898. Ker se po smrti generala konjeništvu, princea Ludvika Wirsichgräza, ni še spopolnilo mesto tretjega inšpektorja čet, bodo sedaj vsa tri mesta izpraznjena.

Po stopinji pridejo sedaj v poštev za ta mesta FZM nadvojvoda Friderik, poveljnik 5. voja in zapovedujoči general v Budimpešti, FZM knez Rudolf Lobkowc, poveljnik

2. voja in zapovedujoči general na Dunaju general konjeništvu grof Aleksander Uexhüll, in končno poveljnik 10. voja in zapovedujoči general v Přamyslu, FZM Anton Galgotsky.

Domače vesti.

Smrtna kosa. Včeraj popoldne ob 4. in pol uri je umrl v Barkovljah po dolgotrajni in mučni bolezni g. Josip Sulčič, škostavec v naši tiskarni. Pokojnik se je bil izučil v Dolenčevi tiskarni in je bil od tedaj vedno (14 let) med stavci »Edinosti«. Pokojnik je bil jako marljiv in spreten delavec in značajan, redoluben mlad mož. Pokojnik je bil zvest člen »Delavskega podpornega društva«, a pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah, v katerem je sodeloval od zorne mladosti, je izgubilo žajim vstrajnega pevca in tajnika. Pokojnik ostavlja soprogo in malo dete. Osobje naše tiskarne in uredništva obrani dragemu tovarišu in sotrudeniku blag spomin.

Pogreb bo jutri, sredo, ob 4. uri popoldne na pokopališče v Barkovljah.

Imenovanje. C. k. namestnik je imenoval namestniškega konceptista dra. Viljema Baltič okrajnim komisarjem v Pazinu, deželnega živnozdravnika Petra Pirjevee pa zdravniškim asistentom na c. k. namestništvu.

C. k. nadsodišče v Trstu je imenovalo ravnatelja pisarne na c. k. trgovskem in pomorskem sodišču v Trstu Josipa Rosmana gruntničarjem na c. k. okrožnem sodišču v Gorici.

Odmevi — izdajstva povodom zadnjih občinskih volitev v Puli. Trojica učiteljev okraja puljskega so poslali v javnost neko »izjavo«, s katero bi hoteli opravičiti dejstvo da so na zadnjih občinskih volitvah v Puli glasovali za gospodovalno kamoristično stranko. Ta izjava je polna trditev, ki so v direktnem nasprotstvu z najelementarnejšo logiko, drznih insinuvacij, klevet in — direktnih neresnic.

Ni naša naloga, da bi zavračali vse te perfidije. To stori že naš možje v Puli, in temeljito, ako se jim bo zdelo potrebno in — vredno. Ne moremo si pa kaj, da ne bi napisali par pripomb.

Z nazoru in političnim stališčem dra. Laginje se moreš strinjati, ali pa ne strinjati, ker to je zopet stvar tvojega lastnega nazora, do katerega imaš neoporečno pravico. Ali kje je oni, ki bi mogel navesti le eno samo dejstvo, ki meče kakovo senco na imena dra. Laginje?! Zato nam je zavrela kri v žilah od same jeze, ko smo čitali v omenjeni izjavi stavek: »Jedan sami zaključak može se izvesti: da je netko natrpao žepove!!« Avtorji izjave pridodajajo sicer takoj zatem: »Dr. Laginja je i sam potreban, a oni drugi: ojboco.« Ali ta privesek je prirojen tako dvomno, tako farizejski, da ga je možno umeti ali kakor nekako spridevalo poštenja dra. Laginje, ali pa tudi kakor nečuvno sumničenje!! S kako pravico in v kakov namen so avtorji zavlekli semkaj sicer notorično siromaštvo dra. Laginje, to sijajno pričo njegovega blagega, plemenitega srca, njegovega redkega in tudi od Italijanov pripoznanega humanitarnega čustva?! V kateri namen — vprašamo še enkrat?!

Klasično je tudi očitjanje, da se je hrvatska stranka v Puli spustila v boj, »akoprem je znala, da ne će nikad izći«. Bravo! Če bi veljalo to stališče, potem bi bile tudi občine Pazin, Buzet itd. v italijanskih rokah. In Ljubljana — v nemških! Kajti to je menda več nego naravno, da se enkrat mora začeti, četudi brez nade do Boga ve kakega vpeha. Kdor hoče služiti gospodovalni, oligarhični kamori v Istri, temu ne treba drugega, nego da se postavlja na stalšče, na katero so se postavili avtorji izjave. Vse nade je n. pr., da pride občina Poreč kedaj v hrvatske roke, ako se hrvatsko ljudstvo tamkaj organizira in ako se ne bo plašilo — borbe in žrtve! Ker pa je gotovo, da o prvem naskoku bo le žrtev in ne posebnega vpeha, ne bi smela, po mnenju avtorjev, hrvatska stranka — nikdar začeti z borbo. Čuden način res, po katerem naj bi naš narod v Istri prišel do položaja, do katerega ima pravico kakor dvetretjinska večina!!

Sicer pa so avtorji sami napisali najstrožjo avto-obščedbo, rekši, da so le iz kljubovalnosti (inad) proti independentni (torej stranki, ki se je uprla kamoristični iz masčevanja proti »hrvatsko-popovski« stranki glasovali za gospodovalno stranko. Torej kljubovalnost in masčevanje sta kriterija, po

Ta pod to znamko zavarovana Fellerjeva rastlinska esenčna tekočina je kakor izhaja iz zdravniških priznanj in 60.000 zahvalnih pisem izvrstno obvarovalno in olajšujoče domače zdravilo, pri trganju, bodanju, glavo in zobobolu, prsnih in vratnih bolečinah ter istih v križu kakor tudi vsled prehlajenja nastale slabosti, krču podobne ali nervozne stanja. — Pošilja 12 malih ali 6 velikih steklenic za K 5 — franko.

E. V. FELLER v Stubici, Jelisavin trg, Hrvatska.



Vodstvo „Tiskarne Edinost“ naznanja, da je večletni črkostavec lista „Edinost“, gospod

Josip Sulčič

danes po dolgi in mučni bolezni preminul.

Pogreb se bo vršil v Barkovljah, v sredo dne 22. marca t. l. ob 4. uri popoldne.

V TRSTU, dne 20. marca 1905.

M. SALARINI

ulici Ponte della Fabbra št. 2
(Vogal ul. Torrence.)

Pomlad!

Poletje!

Zaloga oblek in površnikov

za gospode, dečke in otroke, velik izbor platnene obleke in kostumov, raznovrstne jope ter rumena in modra obleka za delavce.

Nov dohod blaga za obleke po meri, koje se izvrše točno in hitro po zelo nizkih cenah.

Na deželo vzorci brezplačno in franko.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTA DI LONDRA“

ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

ANTON SKERL

mehanik, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.

Napeljava in zaloga električnih zvončkov. Izključna prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd. Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON šte. 1734.

Semenski oves in fižol za seme in konzum:

bokini, koks — in mandalon

je dobiti v poljubni množini pri podpisani trgovki v Ljubljani, Dunajska cesta št. 32.

Lavrenčič & Domicelj.

Pekarna in sladličarna FRAN MILLANICH

Trst. — ulica Commerciale 7 — Trst.

Trikrat na dan svež kruh vsake vrste. Raznašanje na dom. Sprejema naročbe na sladčice itd. o priliki porok in krstov.

Najugodnejše cene.

„SANUS“

novi higijenični zobotrebnički disinfektirani parfemirani zaprosen patent se prodajajo povsod.

C. COMINI, Trst Barriera 28

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

v Gorici

Gospodska ulica hšt. 7., II. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega človeka, ki ni član društva in se obrestu jejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in se cer na menjce po 6 % in na vknjižbo po 5 1/2 % Uradnje vsaki dan od 8. do 12 1/2 ure pop. razven nedelje in praznikov.

Stanje hranilnih vlog leta 1904 K 1.485.607-11 posojil 1.573.842-34 glavnih deležev 112.720-

Poslušno-bran. račun št. 837.15.

Gospodarsko društvo na Kontovelju.

Vabilo

redni občni zbor

ki se bo vršil

dne 2. aprila 1905

ob 3. uri in pol popoldne v svoji dvorani

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo blagajnika.
3. Poročilo tajnika.
4. Razni predlogi in nasveti.
5. Volitev.

ODBOR.

Meblovana soba se odda takoj v ulici Farneto št. 49, vrata 8 (desno).

Na podlagi R. Portalis in Montikola priznane najboljše kvalitativne vrste: bel burgundec, tal. rizling, zelen, pinnela, silvaner in črna Karmine prodaja po tovarniških cenah kmetijsko društvo v Vipavi.

C. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtà

Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilance 31. decembra 1902.

Zadružna glavnica (od kojih vplačano 3.200.000)	K	8.000.000
Rezervni zakladi dobitkov		7.133.580
zaklad proti vpadanju vrednostij javnih efektov		3.700.580
Rezervni zaklad premij za zavarovanja		71.255.752
Zavarovanja na življenje v veljavi		254.966.140
Izplačne škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva (1838—1902)		498.919.050

Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih zavarovanja proti požaru, strelu, škodi vsled razstrelb ulomu kakor tudi prevozov po suhem in m'ru; sklepa pogodbe za zavarovanje življenja po raznovrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačne do smrti ali po smrti zavarovanca, doto otrokom itd.

Manufakturna trgovina

Ambrosich & Modricky

TRST - ul. Belvedere 32 - T ST

Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 novi. Fuštanj veler od 27 novč. dalje, bel, siv in piquet fuštanj. Kotenina bela in siva. Maje, šalji in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala preproge za meje postelje. Kravate, srjace za moške in ženske. Krila, nogovice, čipke in žamet, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Restavracija

„Alla Città di Francoforte“

ulica Molin Piccolo št. 17

vogal ulice Saverio Mercadante št. 4 (ex Piazza della Zonta)

toči izvrstno in vedno sveže

šteinfeldsko pivo

kakor tudi dobra in pristna vina.

Kuhinja vedno z dobrimi jedili preskrbljena.

Postrežba točna in cene nizke.

Se toplo priporoča

Rudolf Szoboszlay gostilničar.

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Peternel v ulici Giulia št. 76 je videti vsakovrstne jestvine (kakov. kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turčino in belo moko, naravno maslo, sveče, mlio, jedilno olje prve vrste po 36 novč. — Blago vedno sveže. —

Drag. Schönberger TRST ul. S. Caterina 11, II civilna krojačnica

Naročbe in plačila po dogovoru Vsaka obleka se izgotovi v 24 ur.

Jvan Jančar teh. konces. zobozdravnik TRST ul. Torrence 32 II. n. Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu, Poprave v 2 urah. Cene zmerno. Sprejema od 8—6 pop.

= Nova zaloga =

ovsa in sena na debelo in drobno M. vd. Zerquench ul. Pierluigi di Palestrina (prej ul. delle Acque) vogal ul. Coroneo.

Tomasoni Ulisse Trst slikar-dekorater. Sprejema delo na deželi. Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in marmor. Barvanje pohištva, podov itd. Vse po zmernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica Ugo Foscolo št. 19.

Podpisani priporoča svojo NOVO PEKARNO IN SLADČIČARNO pri Sv. Jakobu istrska ulica 12 (zraven sl. šole). Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. Postrežba točna. Benedikt Suban

Prodajalnico jestvin založeno z vedno svežim blagom I. vrste kakor: kavo vseh vrst, sladkorja, olja, mila, kisa, testenin, moke, otrobov itd. priporoča svojim rojakom udani Počakaj Ivan ul. PETRONIO 2 (vogal ul. S. F.)

Fran Macorig trgovina z jestvinami ul. Barriera vecchia 38 Zaloga sladkorja, kave, riža, raznega žita, moke in otrobov. Vino v buteljkah, mineralna voda. Specijaliteta tu inoz. testenine, surovo in kuhano maslo.

Svoji k svojim! Podpisani priporoča svojo zalogo oglja, drva, premaga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom. Josip Muha, ul. Cavsa (uhod ulica Cavazzani št. 3).

Guerino Marcon ulica Tivarnella št. 3 Priporoča svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno. Pošiljanje na dom. Telefon šte. 1664.

MIRODILNICA Simona Skrinjar ulica Farneto št. 33 podružnica ul. Settefontane 629 sprejema tudi pismena naročila ter pošilja na zahitevo blaga na dom po najnižjih cenah.

PEKARNA Alojzij Gul TRST - ul. Caserma 17 - TRST (nasproti trgovinski kavarni) priporoča v vsakem času svež kruh, sladčice itd. itd. Sprejemanje domačega kruha v pecivo. Prodaja moko prvih mlinov. Pošiljanje na dom.

Iv. Kopač svečar v Gorici priporoča priznano najboljše in najcenejše voščene sveče. Cenik brezplačno in franko.

Nova prodajalnica Romolo Perini zlatar in droguljar Via del Rivo 26 Sprejema poprave, kupuje zlato, srebrno in juvele. Popravlja ure na jamstvo.

MIRODILNICA Henrik Bonetta ul. Carradori 18 (vogal Ceppa) Specijaliteta navadnih in medicinskih drog, barr, pokostil, lakov, škotk, čipke, navadnega in parfumnega mila, petroleja, spirita (žeste) za goriti. — Barylo za čiščenje vina. Nizke cene. Prodaja na debelo in drobno.

Tovarna kisa Bruschina & Hrovath Trst - Riva Grumula 6 Zaloga vinskega kisa in specijalnih kisov. Konkurenčne cene.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

Narodni kolek je vdobiti pri upravi „Edinost“

Podpisani si dovoljuje naznanjati cenjenemu občinstvu, da je otvoril prodajalnico manifakturnega blaga na trgu sv. Ivana št. 1.

V zalogi bo držal tudi veliko izbero perila, platenine, krp, pregrinjali in preprog kakor tudi bogat izbor drobnarij.

Splošovanjem

Viktor Bertoli.

Trgovci!

Dopisujte v svojih trgovskih poslih vedno v slovenskem jeziku in zahtevajte vselej slovenske račune!

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je otvoril v ul. Scalinata št. 4 (vogal ul. Giuseppe Caprin ex Erta) PRODAJALNICO z mrtvaškimi predmeti, vencev, cvetlic itd. v velikej izberi ANGELJ BUSETTI.

Tržaški grafični zavod

A. G. Salom

TRST Corso šte. 2 Telefon 742

Pečati od kavčuka, kovine ali elastike.

Numeratori. Paginatori. Vrežbe. Artistični in trgovski pečati. Pisalni stroji ter stroji za pomnoževanje s pripadki. Napisi in črke od cina, bronu in pokosti. Fonografi, gramofoni, cilindri in plošče. Eliografični papir za pomnoževanje s pomočjo luči. — Mehanična delavnica za popraviljanje pisalnih strojev vseh vrst.

Se govori slovensko in hrvatsko.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

Josip Stantič

Zalagatelj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega carinskega urada in skladišča, e. kr. priv. lloyd orož, e. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pilju.

TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljšo voščilo (biks) Fredin

Cene nizke. Postrežba točna.



„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 29.217.694/46 K, izplačane odškodnine: 78.324.623/17 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.